

„Üleujutusohuga seotud riskide esialgne hinnang“

Avalik väljapanek kestis 6 kuud (02.02.2011-02.08.2011).

Avalikul väljapanekul esitati 12 ettepanekut erinevate linnade, omavalitsuste, maakondade ja ametkondade poolt.

Esitatud ettepanekud ja vastused:

ETTEPANEKU ESITAJA	ETTEPANEK	VASTUS
Haapsalu Linnavalitsus	1. lk 7 mainitud 2005.01.09 toimunud üleujutust tuleks pidada tavaliseks, teatud ilmaolude ühistoimel tekkinud merevee taseme tõusuks.	1. Veeseaduse § 33 ³ lõike 2 punkt 2 kohaselt tuleb üleujutusohuga seotud riskide esialgses hinnangus esitada asetleidnud teadaolevate selliste üleujutuste kirjeldus, millel oli oluline kahjulik mõju inimese tervisele, varale, keskkonnale, kultuuripärandile ja majandustegevusele, kui sarnaste üleujutuste esinemine tulevikus on endiselt tõenäoline. 2005. aasta üleujutusel olid sellised olulised kahjulikud mõjud ja sarnase üleujutuse esinemine tulevikus on ka üsna tõenäoline. Seetõttu tuleb seda üleujutust lugeda oluliseks.
	2. Lisa 3 – Tabelis on märgitud, et üleujutus ei ohusta haapsalu puhastusseadmeid, tegelikult ohustab küll.	2. Muudame tabeli Lisa 3 Haapsalu linna IPPC kohuslast käitist või üle 2000 IE reovee puhastit ohustatust , „EI“ sõnaga „JAH“.
	3. Käsitleda uuslamurajoonide planeerimist ebasobivatele kohtadele riskialadena.	3. Ebasobivale kohale planeeritud uuslamurajoonide käsitluse lisame peatükki 3.1 kui üleujutus probleemi, mis võib tulevikus esineda ja millele tuleb tähelepanu pöörata.
	4. Üleujutusohutliku alana märkida maakonna	4. Täiendava analüüsi käigus tuvastati Teie

	<p>kaardile ka Noarootsi, Oru, Ridala, Lihula ja Hanila valdade madalad rannaalad.</p>	<p>ettepanekus esitatud aladele olulised üleujutused Ridala ja Hanila valla tiheasustusaladel, mis lisatakse Lääne-Eesti vesikonnas asetleidnud olulise kahjuliku mõjuga üleujutuste kaardile.</p>
	<p>5. Lisa 6 – ebatäpne üleujutusala Haapsalu linna kaardil.</p>	<p>5. Üleujutusohuga seotud oluliste riskipiirkondade kaardid kontuuriti lähtudes põhimõttest, et üleujutusohuga seotud oluline riskipiirkond peab algama vähemalt 0,5 m kõrgemal tuvastatud olulisest üleujutusosalast, milleks arvestati Haapsalu linna üldplaneeringu kaardil olevat üleujutusala. Riskipiirkond lõpeb tiheasustusalala piiriga.</p>
	<p>6. Lisada üleujutava alana Jaama oja ümbrus Ridala vallas.</p>	<p>6. Tuginedes asjaolule, et Ridala valla Paralepa alevikus on toimunud lähiminevikus suurte tormide ajal mereveest tingitud üleujutused ning tegemist on tiheasustusalaga, nõustume Teie ettepanekuga käsitleda antud piirkonda riskipiirkonnana.</p>
	<p>7. Lisada soovitusel ja juhised ebasobivate alade kohta.</p>	<p>7. Keskkonnaministeerium kaalub Teie ettepanekut lisada soovitusel ja juhised ebasobivate alade kohta üleujutusohuga seotud riskide maandamiskavas, mis kinnitatakse hiljemalt 2015. aasta 22. detsembriks</p>
<p>Pärnu Maavalitsus</p>	<p>1. Lisada dokumendi teksti ja lisadesse sisse püsisasustusega väikesaared. Pärnu maakonna puhul Kihnu ja Manija.</p>	<p>2. Üleujutusohuga seotud oluliste riskipiirkondade valiku üheks kriteeriumiks on üleujutuspiirkonna asumine tiheasustusalal, mis on kooskõlas Euroopa</p>

		<p>Parlamendi ja Nõukogu direktiivi 2007/60/EÜ üleujutusrisi hindamise ja maandamise preambula punktiga 11, mille kohaselt üleujutuste riski võib pidada väheoluliseks ühenduse teatud piirkondades, näiteks hõreda asustusega või asustamata piirkondades, vähese majandusliku või ökoloogilise väärtusega piirkondades. Kihnu ja Manija saartel ei tuvastatud ühtegi üleujutuspiirkonda, mis asuks tiheasustusosal.</p>
	<p>2. Kirjutada dokumendi teksti osasse sisse Surju vald, kuna antud piirkond kannatab kõige sagedamini nn. sujuvalt kujunevate üleujutuste tõttu, mis on põhjustatud pikaajaliste rohkete sademete või lumesula tõttu üleajavatest väiksematest jõgedest, ojadest ja järvedest.</p>	<p>2. Töös on kirjeldatud Surju valla kahjuliku mõjuga üleujutust. Surju vallast laekunud info põhjal ei tuvastatud ühtegi üleujutuspiirkonda, mis asuks tiheasustusosal.</p>
	<p>3. Lisas 1 on käsitlemata Varbla, Tõstamaa (sh Manija saar), Kihnu vald, palume ka nende kohalike omavalitsuste andmed kanda tabelisse.</p>	<p>3. Varbla, Tõstamaa ja Kihnu vallale on esitatud üleujutuste kirjelduste päringud, mille laekumisel Keskkonnaministeeriumisse lisatakse nad Lisasse 1.</p>
	<p>4. Lisa 3 lisada Varbla andmed ning Kihnu ja Manija andmed, arvestades püsiasustusega väikesaarte erisust.</p>	<p>4. Varbla, Kihnu ja Manija varasemate looduslike üleujutuste kirjeldused ei vasta olulise kahjuliku mõju väljaselgitamiseks defineeritud olulise üleujutusohuga seotud riski definitsioonile (Takistab operatiivteenuste, haiglate, lasteaedade, koolide ja avalike-õiguslike hoonete tööd; Ohustab keskkonnakompleksloa kohuslase kaitist või üle 2000IE puhasti; Vähendab I või II kaitsekategooria liigi</p>

		levikut tuvastatud elukohal, avaldab olulist negatiivset mõju Natura 2000 alale; Hävitav või kahjustab kultuuriväärtust; Esineb planeeringuga tiheasustusosal; Seab reaalsesse ohtu inimese elu; Takistab liiklemist põhimaanteedel või tugimaanteedel.
	5. Lisa 5 lisada Kihnu ja Manija (saared) ning koostada nende kohta üleujutusega seotud olulise piirkonna kaart (PSFRA kaart).	5. Kihnu ja Manija saared ei Lisata Lisa 5, kuna ei tuvastatud ühtegi üleujutuspiirkonda, mis asuks tiheasustusosal.
Põllumajandusamet Tartu keskus	1. Punkt 3.1 peaks hindama paise, millised asuvad ühel veekogul kaskaadidena. Ülemise paisu purunemine, põhjustab suure tõenäosusega ka alumiste purunemise, tekib ootamatult suur ja kiire äravoolu suurenemine, koos hüdraulilise löögiga.	1. Üleujutusohuga seotud riskide esialgse hinnangu loomisel kasutati Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2007/60/EÜ üleujutusrisiki hindamise ja maandamise kohta artikkel 2 kohaselt olemasolevat või hõlpsasti kättesaadavat teavet. Töö käigus ei tuvastatud paisude purunemisest tulenenud kahjulike mõjudega õnnetusi. Samas käsitleme punktis 3.1 paisude purunemist kui probleemi, millele tuleks ennetamise eesmärgil tähelepanu pöörata.
	2. Üleujutus ohtude üheks vähendamise võimaluseks on, langetada paisjärvedes enne suurvett veetaset, selleks et oleks võimalik suure äravoolu tingimustes teatud koguseid akumuleerida.	2. Kaalume Teie ettepanekut edaspidisel üleujutusrisiki maandamiskavade loomisel, mis kinnitatakse hiljemalt 22. detsembriks 2015.
Kuressaare Linnavalitsus	1. Tutvunud ja läbi arutanud Keskkonnaministeeriumi eestvedamisel valminud üleujutusohuga seotud	1. Üleujutusohuga seotud oluliste riskipiirkondade kaardid kontuuriti lähtudes põhimõttest, et üleujutusohuga seotud

	<p>riskide esialgse hinnangu Kuressaare linna haldusterritooriumil leiame, et kaardile kantud ala võib küll käsitleda riskipiirkonnana, kuid on vähetõenäoline, et ajuvesi antud piirini ulatuks.</p>	<p>oluline riskipiirkond peab algama vähemalt 0,5 m kõrgemal tuvastatud üleujutusala ulatusest, isegi kui on vähetõenäoline, et ajuvesi antud piirini ulatuks. Edasine töö kaardiandmetega jätkub ja üleujutusohupiirkondade ja üleujutusohuga seotud riskipiirkondade kaardid valmivad hiljemalt 22.12.2013 aastaks.</p>
Põllumajandusamet Harju keskus	<p>1. Rae vald on küll kajastatud kuid üleujutusliigina peaks olema ka näidatud nr.2, sest eelmisel aastal oli tegemist lumesulast tingitud üleujutusega.</p>	<p>1. Lisame Rae vallale üleujutusliigi number 2.</p>
	<p>2. Antud töö oleks võinud paremini välja tuua valdade planeeringute nõrkusi, sest antud aladele ei oleks tohtinud elamumaad planeerida.</p>	<p>2. Ebasobivale kohale planeeritud uuselamurajoonide käsitluse lisame peatükki 3.1 kui üleujutusprobleemi, mis võib tulevikus esineda ja millele tuleb tähelepanu pöörata.</p>
	<p>3. Töös on saadud kasutada üksikute valdade andmeid ja valdade suutlikkus tõeseid andmeid esitada on samuti probleem.</p>	<p>3. Üleujutusohuga seotud riskide esialgse hinnangu loomisel kasutati vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2007/60/EÜ üleujutusrisi hindamise ja maandamise artikkel 2 kohaselt olemasolevat või hõlpsasti kättesaadavat teavet. Üleujutusohu kaartide ja üleujutusrisi kaartide loomisel viiakse läbi täiendav informatsiooni kogumine ja kaardimaterjalide analüüsid. Üleujutusohu kaardid ja üleujutusrisi kaardid valmivad hiljemalt 22. detsembriks 2013 aastaks.</p>
Kaarma vald	<p>1. Kaarma Vallavalitsus ettepaneku kajastada töös</p>	<p>1. Nasva aleviku üleujutuste kirjeldus lisatakse</p>

	Nasva alevikku olulise üleujutusohuga alana.	üleujutusohuga seotud riskide esialgsesse hinnangusse ja määratakse üleujutusohuga seotud oluliseks riskipiirkonnaks.
Saue vald	1. Saue Vallavalitsus juhib tähelepanu Maidla suvilate piirkonnale, kus on igaaastase lumesulamise tõttu nimetatud piirkonna majapidamiste keldrid üleujutatud.	1. Tuginedes asjaoludele, et lähiminevikus on Saue valla Maidla külas üleujutusi esinenud ning tegemist on tiheasustusalaga, nõustume Teie ettepanekuga käsitleda antud piirkonda riskipiirkonnana.
Keskkonnaamet	<p>1. Töös on aga kasutatud samakõrgusjoont 1,5 ning võetud kasutusele uus termin "rannavöönd", mis erinevad LKS sätestatud ranna ja kalda vööndite terminitest ja kitsendustest. Juhime tähelepanu asjaolule, et direktiivis on kasutusel mõiste "rannikuvööndite" piirid, aga direktiivi veeseadusesse integreerimisel on kasutatud terminit "rannavööndite" piirid, millest kumbki mõiste on LKS-s defineerimata. Teeme ettepaneku töös kasutada seadusandluses juba kasutusel olevaid mõisteid.</p> <p>2. Lk 10 on nimetatud, et kaardile kanti elektrooniliselt saadaolevad andmed (vt loetelu tööst), aga töö koosseisus sellist kaarti ei ole. Ettepanek: Täiendada kaarte olulise üleujutusohuga aladel asuvate elanikkonnale või majanduslikult potentsiaalset riski omavate objektidega.</p>	<p>1. Töös kasutatav rannavööndite piir ei ole tavaline veepiir. Mõeldud on piiri, mida kujundab lainetus. Tegemist on kahe erineva veepiiri mõistega ja seetõttu ei kasutata töös looduskaitseeaduse peatüki 6 alusel sätestatud mõisteid. Üleujutuse direktiivi integreerimisel veeseadusesse asendati sõna „rannikuvööndite“ piirid Eestis tihedamini kasutusel oleva sõna „rannavööndite“ piiriga.</p> <p>2. Lehekülj 10 nimetatud elektrooniliselt saadaolevaid andmeid kasutati asetleidnud kahjuliku mõjuga üleujutuste määramiseks. Üleujutusohu kaartide ja üleujutusrisiki kaartide koostamisel hiljemalt 2013. aasta 22. detsembriks võetakse arvesse Teie ettepanek lisada lehekülj 10 nimetatud andmed, kui nende andmetega on võimalik koostada</p>

		loendatav kaart.
	<p>3. LKS § 35 lg 3 alusel on kehtestatud keskkonnaministri 10.06.2004 määrusega "Suurte üleujutusalaadega siseveekogude nimistu ja nendel siseveekogudel kõrgveepiiri määramise kord" (edaspidi määrus). Märkus: Kui määrus jääb paralleelselt kehtima üleujutusohu ja üleujutusrisiki kinnitatud kaartidega peale 22.detsembrist 2013. a, siis võib see tekitada segadust.</p>	<p>3. Looduskaitseaduses ranna või kalda kaitse eesmärk on rannal või kaldal asuvate looduskoosluste säilitamine, inimtegevusest lähtuva kahjuliku mõju piiramine, ranna või kalda eripära arvestava asustuse suunamine ning seal vaba liikumise ja juurdepääsu tagamine. Sama eesmärgi saavutamiseks on määratud kehtestatud määrusega suurte üleujutusalaadega siseveekogude nimistu ja nende siseveekogude kõrgeveepiiri määramise kord. Veeseadusest tulenevalt kaardistatakse üleujutusalaad, millel esineb kahjulike tagajärgede tõenäosus inimesele, varale, keskkonnale, kultuuriväärtustele ja majandustegevusele. Seega määruse ja üleujutusohu ning üleujutusrisiki kaartidel olevad üleujutusala tähendused ei ühti omavahel.</p>
	<p>4. Üleujutusohuga seotud oluliseks riskipiirkonnaks määrati ala juhul, kui sealhulgas täideti tingimust, et mõjutab vähemalt 500 inimest ning asub kehtestatud planeeringuga määratud tiheasustusega alal. Ettepanek vähendada mõjutatavate inimeste alampiiri.</p>	<p>4. Inimeste mõju alampiir eemaldatakse.</p>
	<p>5. Teeme ettepaneku lisada Saaremaal Nasva alevik üleujutusohuga alaks, kuna Nasva jõe ja</p>	<p>5. Nasva alevik lisatakse üleujutusohuga seotud oluliseks riskipiirkonnaks.</p>

	Läänemere tõttu on seal tegemist üleujutatava alaga ning Nasva alevik on tiheasustusala.	
	6. Kaaluda Kärkla üleujutuste ohu olulisust.	6. Tuginedes asjaoludele, et minevikus on Kärkla linnas üleujutusi esinenud ning tegemist on tiheasustusalaga, nõustume Teie ettepanekuga käsitleda antud piirkonda riskipiirkonnana.
Paide Linnavalitsus	1. Kõrvaldada ebatäpsused töö Lisas 1 „Üleujutusinfo omavalitsuste kaupa“. Paide linn on määratud omavalitsuses, kus üleujutus seab reaalsesse ohtu inimese elu.	1. Kõrvaldame ebatäpsuse töö Lisas 1 „Üleujutusinfo omavalitsuste kaupa“ kus Paide linn oli määratud omavalitsuseks, kus üleujutus seab reaalsesse ohtu inimese elu.
Tartu Linnavalitsus	1. Palume asendada ASi Maves poolt koostatud üleujutusohutudega seotud riskide hinnangu lisa 1 "üleujutuste info omavalitsuste kaupa" tabeli real, Tartu linna veerus "ohustab IPPC kohuslast kaitist või üle 2000IE reoveepuhastit", "EI" sõnaga "JAH".	1. Asendame Lisas 1 „Üleujutusinfo omavalitsuste kaupa“ tabeli real, Tartu linna veerus „ohustab IPPC kohuslast kaitist või üle 2000IE reoveepuhastit“, „EI“ sõnaga „JAH“.
Tallinna Kommunaalamet	1. Töö ei täida täielikult selle seadusega pandud ülesandeid. Veeseaduse § 33 ³ lõige 4 sätestab kriteeriumid, mille puhul üleujutusohuga seotud riski peetakse oluliseks. Need kriteeriumid kehtivad kogu maismaa ulatuses, mitte ainult tiheasustusaladel tänaste planeeringute alusel. Haaratud ei ole ka supelrannad ning järved.	1. Üleujutusohuga seotud piirkondade valikul oleme tuginenud Euroopa Parlamendi ja Nõukogu direktiivile 2007/60/EÜ üleujutusrisi hindamise ja maandamise kohta. Direktiivi preambula punkti 3 kohaselt on teostatav ja soovitatav riski vähendamine inimeste tervisele ja elule, keskkonnale, kultuuripärandile, majandustegevusele ja infrastruktuurile tekitatud kahjule. Preambula punkti 11 kohaselt üleujutuste riski

		võib pidada väheoluliseks ühenduse teatud piirkondades, näiteks hõreda asustusega või asustamata piirkondades, vähese majandusliku või ökoloogilise väärtusega piirkondades.
	2. Tallinna, kui üle 1000 elanikuga linna („Vabariigi Valitsuse määruse nr 335“Asustusüksuse liigi, nime ja lahkmejoonte määramise alused ja kord“ §2 lõige 5) ja Eesti pealinna tuleb käsitleda nagu on ka varasemalt käsitletud kogu ulatuses tiheasustusala ning üleujutusriskid tuleb määrata kõikide Tallinna rannikualade ulatuses.	2. Üleujutusohuga seotud piirkondade määramisel lähtuti toimunud üleujutuste sündmustest. Tallinna linna on käsitletud tervikuna kui tiheasustusala, seejuures selgitati välja kui suurt osa reaalsest tiheasustusalast katab oluline üleujutus. Nendeks üleujutuse piirkondadeks tuvastati Paljassaare, Piriita, Pelguranna, Tiskre asumid. Et omakorda tuvastada, kui suurt osa inimesi antud üleujutusala mõjutavad, siis täpsuse mõttes võeti aluseks konkreetse linnaosa elanike arv, kus üleujutusohu esineb.
	3. Vastavalt veeseaduse § 33 ⁴ lõikele 4 tuleb riskipiirkondade kaardile kanda kõik võimalikke kahjulikke tagajärgi kajastavad andmed ja erinevate otstarvetega alad, näiteks supelkohad ja supelrannad	3. Veeseaduses § 33 ⁴ lõikes 4 nimetatud üleujutusohu kaardid ja üleujutusrisi kaardid koostatakse kõikidele üleujutusohuga seotud olulistele riskipiirkondadele 22.12.2013 aastaks.
Järva Maavalitsus	1. Lisati Paide linna sademeveekanaliseerimise puudulikkusest tulenevate üleujutuste kaart.	1. Üleujutusohuga seotud riskide asialgses hinnangus ei käsitleta sademeveekanaliseerimise puudulikkusest tulenevate üleujutusi oluliste üleujutustena, kuna üleujutuse põhjus ei ole paratamatu loodusjõu tulemusel tekkinud üleujutus vaid sademeveesüsteemi puudulikkusest planeerimisest

		<p>tingitud üleujutus. Antud lähenemine on kooskõlas ka Euroopa Parlamendi ja Nõukogu direktiivi 2007/60/EÜ üleujutusrisi hindamise ja maandamise kohta (edaspidi Üleujutuse direktiiv) artikkel 2 lõikega 1, mille kohaselt mõiste „üleujutus“ ei pruugi hõlmata kanalisatsioonisüsteemidest tingitud üleujutusi.</p>
	<p>2. Lisati Koigi valla (Väike-Kareda, Koigi küla tee ja Ülejõe küla) üleujutusala kaardid.</p>	<p>2. Üleujutusohuga seotud oluliste riskipiirkondade valiku üheks kriteeriumiks on üleujutuspiirkonna asumine tiheasustusosal, mis on kooskõlas Üleujutuse direktiivi preambula punktiga 11, mille kohaselt üleujutuste riski võib pidada väheoluliseks ühenduse teatud piirkondades, näiteks hõreda asustusega või asustamata piirkondades, vähese majandusliku või ökoloogilise väärtusega piirkondades. Koigi valla poolt esitatud üleujutusosaladel, ei tuvastatud ühtegi tiheasutusala.</p>